

RIJEČ UREDNIŠTVA

UZ DVije ŠUMARSKE OBLJETNICE

Ove godine hrvatska šumarska struka obilježit će dvije značajne obljenice – 175 godina Hrvatskoga šumarskog društva i 145 godina njegovog znanstveno-stručnog i staleškog glasila Šumarski list. Glavni ciljevi ove, jedne od najstarijih strukovnih udruga u Europi, ostvareni su u cijelosti. Zaslugom ove udruge, šumarska nastava započela je kod nas 1860. godine osnivanjem Gospodarsko šumarskoga učilišta u Križevcima, a ona visokoškolska 1898. godine osnivanjem Šumarske akademije kao četvrte visokoškolske ustanove Zagrebačkog sveučilišta. Drugi cilj, pokretanje tiskanja znanstveno-stručnog i staleškog glasila, ostvaren je 1877. godine tiskanjem Šumarskoga lista koji izlazi neprekidno, unatoč ratovima, tako da je ovo prvi dvobroj 145-og volumena. Razlog otvaranja Šumarske akademije (danas Šumarskog fakulteta) bila je spoznaja tadašnjih vlasti da za vođenje šumskog gospodarstva nije dovoljna viša, nego je potrebna visokoškolska spremna. Već tada je shvaćeno kako je šuma najsloženiji ekosustav, zbog čega njime trebaju gospodariti visokostručni kadrovi po načelu potrajanog gospodarenja. To znači da se poštivala struka, a rezultat toga je očuvanost naših šuma. Hrvatsko šumarsko društvo dalo je svoj obol tome izravno, ali i kroz stranice Šumarskoga lista, što vidimo i u tekstovima ovoga dvobroja, posebice u rubrici Aktualno.

Kakva je situacija danas sa strukom? Nikakva – ne poštuje se – svi, bez obzira na stručnu kvalifikaciju „znaju sve o šumi“, a politika ne nalazi vremena da o njoj stručno raspravlja. Ona odobrava netržišno gospodarenje šumskim resursima, a podupire drvoprerađivače, od kojih se većina bavi primarnom preradom drva s malom dodanom vrijednošću, dok je vrlo mali broj onih koji se bave finalnom obradom drva. Time, osim izvoza drvne sirovine, „izvozimo“ i radna mjesta, što očito nekim nije jasno. Prerađujući drvnu sirovinu uglavnom primarmom preradom, poništavamo

trud prosječno tri generacije šumarskih stručnjaka, koji su uzgojnim postupcima osigurali njenu visoku kvalitetu i potrajanost.

Šume kao resurs od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, unatoč činjenici da pokrivaju okvirno gotovo 50 % kopnene površine, već u mandatu tri Vlade „nisu zasluzile“ biti spomenute u nazivu resornog Ministarstva. Mediji, kada i govore nešto o šumi, to su uglavnom senzacionalistički negativni napisи koji podržavaju kritike nekih ekoloških udruga bez stručne podloge. Naravno, nisu mediji krivi, jer i oni ne posjeduju minimalnu edukaciju o šumi. Svojevremeno, osjećajući potrebu da se mediji educiraju kako bi imali stručnu podlogu za ono o čemu pišu ili govore, tadašnja urednica Hrvatske radio-televizije Lidiya Firšt, potakla je uz stručnu potporu Hrvatskoga šumarskog društva pri Hrvatskom novinarskom društvu osnivanje Zbora novinara za okoliš. Taj rad je djelomično nastavila Tanja Devčić, urednica Drugog programa hrvatskog radija, čije se jutarnje emisije „Ekološka minuta“ svi sjećamo. Iz toga zaključujemo, kako bi mogla neposredno komunicirati s javnošću, šumarska struka trebala bi imati javnu tribinu. Svake nedjelje gledamo emisije Plodovi zemlje i More, a zašto ne i Šume, makar jednom mjesечно, a imalo bi se o čemu govoriti, primjerice o spomenutoj prodaji i preradi drvnih sortimenata, općekorisnim funkcijama šume, privatnim šumama ili pitanju rješenja sukcesija, jer smo recimo u Gorskom kotaru prije 30-tak godina govorili od oko 70 % šumovitosti, a ona se danas procjenjuje na 82 %. Dakle šuma je obrasla pašnjake i spustila se do vrtova, što bi se moglo riješiti primjerice Zelenom tranzicijom. Da se ne ponavljamo, treba „prolistati“ tekstove ove rubrike, gdje se mogu pronaći vrlo interesantne teme za raspravu.

Uredništvo